

ОБЩИНА МОМЧИЛГРАД
ОБЛАСТ КЪРДЖАЛИ

Адрес: Момчилград 6800, ул. "26-ти декември" № 12, тел. 03631/78-41, факс 03631/78-49, e-mail: obshtina@mg.link.bg

Изх. № 0800-69 / 19.04. 2018 г.

ДО
ЗАСЕДАНИЕТО
НА ОБЩНСКИ СЪВЕТ
МОМЧИЛГРАД

ОБЩНСКИ СЪВЕТ
гр. Момчилград
Вх. № 117
19.04.2018 г.

ДОКЛАДНА ЗАПИСКА

от инж. Сунай Хасан
Кмет на община Момчилград

ОТНОСНО: Приемане на Отчет по Плана за действие на община Момчилград за интеграция на ромите (2015-2017) и План за действие на община Момчилград за интеграция на ромите (2018-2020)

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА ОБЩНСКИ СЪВЕТНИЦИ,

С решение №1 от 5 януари 2012 г. на Министерския съвет е одобрена Национална стратегия на Република България за интегриране на ромите (2012-2020) (НСРБИР) и е приет План за действие за изпълнението ѝ. За постигане на изпълнението на стратегията от изключително важно значение е включване на планиране, което да обхване и всички области и общини. Със Заповед на Кмета на община Момчилград е определен Общински оперативен екип (ОБОЕ) за изготвяне на План за действие на община Момчилград за периода 2018-2020 г. за изпълнение на Стратегия за интеграция на ромите в област Кърджали (2012-2020).

Планът за действие на Община Момчилград е разработен в съответствие с изискванията на Националната стратегия на Република България за интегриране на ромите (2012-2020), приета от 41-то Народно събрание на Република България на 1 март 2012 г., обнародвана в ДВ, бр. 21 от 13.03.2012 г. и други нормативни актове, регламентиращи видовете услуги, децентрализацията при управлението и финансирането им.

Целта и предназначението на документа е да представи и обобщи нуждите, изведени на база на цялостен анализ на ситуацията и да планира дейности за интегриране на българските граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация на територията на община Момчилград.

Планът за действие отчита актуалното състояние на ромската общност в общината от социално-икономическа и демографска гледна точка. Определя и планира целите, задачите и дейностите в изпълнение на интеграционната политика на община Момчилград като елемент на общонационалната политика за повишаване на качеството на живот и за гарантиране на равните възможности на българските граждани.

Във връзка с гореизложеното предлагам на вниманието Ви да обсъдите и приемете следното

ПРОЕКТО!

РЕШЕНИЕ:

На основание чл. 21, ал. 1, т. 12 от ЗМСМА, Общински съвет – Момчилград реши:

1. Приема Отчет по Плана за действие на община Момчилград за интеграция на ромите (2015-2017)
2. Приема План за действие на община Момчилград за интеграция на ромите (2018-2020)

Приложение:

1. Отчет по Плана за действие на община Момчилград за интеграция на ромите (2015-2017)
2. План за действие на община Момчилград за интеграция на ромите (2018-2020)

С уважение,

ИНЖ. СУНАЙ ХАСАН

Кмет на община Момчилград

Съгласувал:

Бахатдин Ахмедов

Секретар на община Момчилград

Изготвил:

Мюзейда Пашаллъ

Началник отдел, община/Хуманитарни дейности

О Т Ч Е Т

ПО ПЛАНА ЗА ДЕЙСТВИЕ НА ОБЩИНА МОМЧИЛГРАД ЗА ИНТЕГРАЦИЯ НА РОМИТЕ /2015-2017/

Планът за действие на Община Момчилград е разработен в съответствие с изискванията на Националната стратегия на Република България за интегриране на ромите (2012-2020). Приет е с Решение №28 от Протокол №2/ 17.02.2015 г. на Общински съвет Момчилград.

Планът за действие, отчитайки актуалното състояние на ромската общност в общината, определя и планира целите, задачите и дейностите в изпълнение на интеграционната политика на община Момчилград като елемент на общонационалната политика за повишаване на качеството на живот и за гарантиране на равните възможности на българските граждани.

Приоритетите в Общинския план за действие са дефинирани в съответствие с приоритетите заложи в Националната стратегия за интегриране на ромите (2012-2020), както следва:

- Образование;
- Здравеопазване;
- Жилищни условия;
- Заетост;
- Върховенство на закона и недискриминация;
- Култура и медии.

Приоритет I. Образование

През учебната 2017/2018 г. на територията на общината функционират 5 основни училища, 1 средно училище, 1 професионална гимназия, 1 духовно училище, 6 детски градини и 1 център за подкрепа за личностно развитие – общински детски комплекс. По данни на отдел „Хуманитарни дейности“, дейност „Образование“ от националната електронна информационна система за предучилищно и училищно образование (НЕИСПУО) децата и учениците, посещаващи детски и учебни заведения към 01.12.2017 г. са 1334 ученици и 367 деца. Според преброяването от 2011 г. от общо 95 деца на възраст 0-19 години, определени като роми от родителите си, в детските и учебни заведения на територията на общината се възпитават и обучават около 70 от тях (3-19 години).

На територията на община Момчилград има 6 „средищни“ училища – всички основни училища и СУ „Н. Й. Вапцаров“ – Момчилград, като две от тях са и „защитени“. Броят на пътуващите ученици до тях е 363 и за тях е организиран безплатен ученически превоз. В училищата е въведена целодневна организация на учебния ден (ЦОУД). През учебната 2017/2018 г. тя се осъществява в 30 групи за ЦОУД, където са обхванати 628 деца.

На територията на община Момчилград не съществува проблем с обхвата на децата. Децата от ромски произход, които се обучават в начален етап на основно образование, посещават редовно училище и не допускат неизвинени отсъствия. Това е така, защото им се предлагат безплатни услуги като транспорт, безплатна храна, безплатни учебници, целодневно обучение. Отдел „Хуманитарни дейности“ в общината, съвместно с директорите на училища и детски градини следи за обхвата на подлежащите деца. Преди началото на всяка учебна година отдела изисква информация от отдел „ГРАО“ по адресна регистрация и я засича с информацията за записаните деца в детските и учебни заведения. За незаписаните се деца се събира информация за причините. В повечето случаи това са деца, които са заминали в чужбина или се намират извън пределите на общината. За задължителна предучилищна подготовка и обучение в първи клас през 2017 година подлежаха, както следва:

- за първи клас – 120 деца – 100 % са обхванати;
- за предучилищна подготовка (6 г.) – 100 деца - 100 % са обхванати;
- за подготвителни групи (5 г.) – 90 деца - 99 % са обхванати.

Всяка детска градина има изготвена програма за работа с родителите и изпълнява дейностите от нея. В началото на тази учебна година, на родителските срещи в училищата /81 броя срещи, обхванали около 800 родители/, които се провеждат по класове се разяснява необходимостта от образование за успешна реализация в живота. Педагогическите съветници и класните ръководители работят в тясна връзка с част от родителите, но е необходима работа с всички родители, особено на ромските деца за изграждане на положителни нагласи към необходимостта от образование на децата им. В тази връзка през 2015, 2016 и 2017 година се осъществиха 5 срещи на експерти от отдел „Хуманитарни дейности“ в общината и експерти от ЦОП с родители на деца от селата Чуково, Багрянка, Сушево и райони от града, където има компактно ромско население. В последните няколко години се наблюдава повишен процент на обхванатите ромски деца в детски градини и училища, повишен процент на родители, осъзнали ползите от социализация и обучение на децата им. Случаите на преждевременно напускане на училище при ромските деца е свързано с търсенето на препитание от страна на родителите им, които ги вземат с тях извън страната-главно в Гърция.

През отчетния период училищата участваха активно по Национални програми на МОН, както следва:

- Национална програма „С грижа за всеки ученик“ – през 2015 г. получено финансиране в размер на 3 850 лв. за 37 деца в 6 групи, а през 2016 г. финансиране в размер на 4 620 лв. за 36 деца в 6 групи;
- Национална програма „На училище без отсъствия“, мярка „Без свободен час“ - през 2015 г. получено финансиране в размер на 582 лв., а през 2016 г. финансиране в размер на 1 318 лв.;
- Национална програма „Осигуряване на съвременна образователна среда“, модул „Подобряване на условията за експериментална работа по природни науки“ - през 2016 г. получено финансиране в размер на 4 925 лв., а през 2017 г. финансиране в размер на 4 600 лв.;
- Национална програма „Ученически олимпиади и състезания“, модул „Осигуряване на обучение на талантиливи ученици за участие в ученическите олимпиади“ - през 2016 г. получено финансиране в размер на 650 лв.;
- Национална програма „Оптимизация на училищната мрежа“, модул „Оптимизиране на вътрешната структура на училищата, детските градини и самостоятелните общежития“ – през 2015 г. финансиране в размер на 74 904 лв., през 2016 г. 108 888 лв., през 2017 г. 79 259 лв. и по модул „Рационализация на мрежата от професионални училища“ през 2016 г. сумата 122 389 лв.;
- Национална програма „ИКТ в училище“ – през 2015 г. всички общински и държавни училища получиха финансиране в размер на 1 960 лв., през 2016 г. 3 400 лв. и през 2017 г. 1 420 лв..

Всички детски и учебни заведения в община Момчилград през 2015, 2016 и 2017 г. са включени в схема „Училищен плод“ на ДФ „Земеделие“. Тя обхваща ежегодно около 1000 деца и е на стойност 27 000 лв. През 2015 и 2016 г. 11 детски и учебни заведения, а през 2017 г. 10 са включени в схема „Училищно мляко“ на ДФ „Земеделие“. Всички тези мерки и програми оказват своето въздействие за по-пълното обхващане и задържане на учениците в задължителната училищна възраст.

През 2015 г. СУ „Н. Й. Вапцаров“, гр. Момчилград спечели проект „Културата на етносите в община Момчилград - от минало към настояще“ към ЦОИДУЕМ, който продължи през 2016 г. и бе на стойност 15 000 лв. 100 деца и младежи от 12 до 18 г., от които 10 ромчета изучиха традициите и обичаите, бита, архитектурата и занаятите, танците и музиката на различните етноси и ги представиха чрез изобразителното, приложното и фотографско изкуство. Направиха топономично изследване на родовите връзки, изготвиха поздравителни картички, грамоти и др. По проекта през 2016 година бе организирана екскурзия до Етнографския музей в Златоград. Косвени участници бяха родители, учители и останалите ученици от училището, пред които се представиха резултатите от дейностите.

През 2016 г. Община Момчилград в партньорство с читалище „Нов живот“ и седемте детски градини стартира проект „Равен старт за децата на община Момчилград чрез подобряване на образованието и грижите в ранна детска възраст“. Той бе финансиран по

Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020 г. на стойност 499 986 лева и с продължителност 24 месеца. Сред заложените дейности бяха работа с родители от етническите малцинства, които възпрепятстват децата си да посещават детска градина, допълнително обучение по български език за деца, за които българският не е майчин и създаване на ателиета за съхраняване и развиване на културната идентичност.

Децата и учениците от общината имат възможност да се включат в извънкласни и извънучилищни форми по интереси в Центъра за подкрепа за личностно развитие-Общински детски комплекс, гр. Момчилград и функциониращите читалища. За учебната 2017/2018 година към ЦПЛР-ОДК бяха сформирани 19 постоянни и 5 временни групи, с обхванати в тях 289 деца, на възраст от 7 до 18 години. Групите по изобразително изкуство и приложни умения изработиха коледни картички, великденски сувенири, мартенички, работиха върху стъкло и порцелан, рисуваха на различни теми и ежегодно представяха изложби със свои произведения. Детските певчески и танцови състави активно участват в отбелязването на бележити дати и събития от културния календар на общината.

Приоритет II. Здравеопазване

През 2017 г. в община Момчилград функционират две общински дружества, а именно: МБАЛ “Д-р Сергей Ростовцев” ЕООД с 59 легла и с 20 лекари и “Медицински център МГ” ЕООД за извънболнична помощ с 6 лекари. Регистрирани са 4 общопрактикуващи лекари, 3 от които работят в града, а 1 в с. Равен и 9 дентални практики. Записани при тях са около 300 роми. Броят на регистрираните деца е около 90. Системата за здравно обслужване на населението в община Момчилград е сравнително добре организирана и в значителна степен обезпечена материално и кадрово. През отчетният период продължава модернизацията на общинската болница. С помощта на дарителски акции и заделени общински средства е закупена съвременна медицинска апаратура, за по-качествено обслужване на хората от общината и региона. Ученическото здравеопазване в общината (ДГ и училища) се осигурява от 8 здравни кабинета с 8 медицински специалисти. Те провеждат здравни беседи и информационни кампании, свързани с различни видове заболявания.

Здравеопазването по отношение на ромската общност е комплексен проблем. Осигурен е равен достъп до здравеопазване. Ромите имат личен лекар, но при тях проблем се явява липсата на здравна осигуреност. Основно се полагат грижи за новородени и деца. Задължителното посещение на предучилищните групи и обвързването им с помощите за отглеждане на дете, както и изискването за бележка от ОПЛ при подаване на молба-декларация за детски добавки доведе до обхващането на децата от ромски произход в задължителните профилактични прегледи. Извършват се задължителните имунизации при бебетата и децата. Обхващането им в детските градини и училища доведе до повишаване на здравната култура сред ромите.

По отношение на бременните се наблюдава регистрация при акушер-генеколог и посещение на женска консултация макар и в по-късните етапи на бременността. По отношение на зъболечението за ромите е характерна лошата зъбна хигиена и липса на навици за посещение при стоматолог, което от своя страна е обвързано с доходите и бедността.

През 2017 г. през Център за обществена подкрепа /ЦОП/ са преминали 16 деца от ромски произход, от които 7 момичета и 9 момчета. Те са насочени от отдел „Закрила на детето“ към Дирекция „СП“ - Момчилград. Дейностите са насочени към следните услуги:

● **Услуги по превенция на изоставянето на дете и настаниването му в специализирана институция /7 деца от 0 до 3 годишна възраст/. 3 от бебетата са родени от непълнолетни майки, отпаднали от образователната система.**

- Програма „Бременност в риск“ – превенция на изоставяне на новородени на ниво родилен дом.

- Повишаване на родителския капацитет в различни области. Целта на консултирането е развиване на специфични родителски умения спрямо потребностите на детето, както и развиване на поведение на привързаност между майка и дете.

● **Превенция на отпадането от училище. Работа с деца в риск от отпадане от училище и техните семейства /2 деца/. Педагогическата подкрепа се изразяваше в начално оgramотояване и попълване на образователни дефицити. Консултирането на децата бе насочено за разрешаване на емоционални, комуникативни, адаптационни и обучителни затруднения.**

• **Социално–педагогическо консултиране на деца с поведенчески проблеми и техните семейства /3 деца/.** Услугите бяха насочени към развитие на социални умения - за общуване, самоконтрол, справяне с конфликти и асертивно поведение.

• **Подготовка в умения за самостоятелен живот и подкрепа за успешна социална интеграция и професионална реализация на деца от специализирани институции и услуги от резидентен тип /3 деца от ЦНСТДМ/.** Дейностите бяха насочени към развитие на умения за самостоятелен живот и професионално консултиране.

• **Подготовка на дете в процеса на осиновяване /1 дете/.** Дейностите са с цел подкрепа по отношение на загубите, които преживява в процеса на осиновяване.

Дневният център за деца с увреждания „Дъга“ се е посещавал от 5 ромчета, настанени в ЦНСТ, където от общо настанени 14 деца, 13 са ромчета. И в двете услуги се е работило за подобряване на здравния статус и повишаване на здравната култура на тези деца.

Приоритет III. Жилищни условия

В Община Момчилград ромите представляват 1,4 % от населението в общината според данните от преброяването на населението през 2011 г. Няма обособени махали и квартали с предимно ромско население. Те живеят предимно в самостоятелни и собствени жилища или са настанени в общински сгради. В сравнение със селата - над 98% от жилищата в града са благоустроени и са захранени с електричество, вода и канализация, спрямо 72 % от жилищата в селата. Стандартът на селските жилища е значително по-нисък, предимно липсва канализация. Сградният фонд е сравнително стар, но има и по-нови сгради, закупени от предишни собственици. Ромите по селата населяват предимно село Седефче, махала Снегово, село Чуково, махала Багрянка в земеделски земи по &4. Населението от ромски произход в повечето случаи живее в пренаселени жилища с 3 и повече лица в стая. Около 8% от тази група обитават жилища с изключително лоши материално-битови и санитарно-хигиенни условия.

През периода 2015-2017 год. Община Момчилград е извършила дейности, с които е допринесла за осигуряване на електрическа енергия, вода и канализация, за подобряване на битовите условия и начина на живот на ромските семейства, които са съсредоточени в селата Чуково, Багрянка и Груево. Изразходените средства от общинския бюджет за тези дейности са около 10 000 лева. Община Момчилград съдейства и подпомага ромските семейства в процедурите за узаконяване на незаконните строежи и енергийната ефективност за подобряване стандарта на живот. В община Момчилград е подготвена кадастрална карта, която е на етап проверка и одобряване от страна на Агенцията по кадастъра.

Проведоха се благотворителни кампании в детски градини и училища, като дарените материали се раздаваха на нуждаещи се роми и др. социално слаби хора чрез ЦОП.

Приоритет IV. Заетост

По данни на Дирекция „Социално подпомагане“ – Момчилград през 2017 г. са подпомогнати както следва:

- Съгласно Закона за социалното подпомагане и правилника за прилагането му с месечни социални помощи, съгласно чл. 9 от ППЗСП над 39 лица, от които 13 лица и семейства от ромски произход;
- Съгласно Закона за интеграция на хората с увреждания и правилника за прилагането му над 800 лица получават месечни добавки за социална интеграция, от които 7 лица от ромски произход;
- Съгласно Закона за семейните помощи за деца над 1150 семейства, от които 62 семейства от ромски произход се подпомагат с месечни семейни помощи за деца;
- Съгласно Наредба № РД-07-5/16.05.2008 г. за условията и реда за отпускане на целева помощ за отопление, ежегодно се подпомагат над 800 лица и семейства с целеви помощи за отопление. От тях над 30 семейства от ромски произход получават целеви помощи за отопление по тази Наредба.

В областта на социалните услуги общо 11 лица от ромски произход ползват ежедневно топла храна по проекти, както следва:

- 7 лица, от които 1 дете ползва услугата „Обществена трапезария“ по проект „Обществена трапезария – Момчилград“, финансиран от Фонд „Социална закрила“ на МТСП и е на стойност 48 000 лв. Доставчик на социалната услуга е община Момчилград.

- 4 лица, ползват услугата „Обществена трапезария“ по проект „Осигуряване на топъл обяд в Община Момчилград“, който се финансира по ОПХОМПНЛ и е на стойност 15 000 лв.

По данни на Д „БТ“ - Момчилград регистрираните безработни лица към 31.12.2017 г. са 614, от тях 377 жени /61,4%/, 52 с висше образование, 352 с основно или по-ниско образование, 25 са до 24 г., 71 са до 29 г. и 13 с намалена работоспособност. Вижда се, че по-голяма част от са нискоквалифицирани и/или без квалификация. Продължително безработните лица към 31.12.2017 г. на територията на община Момчилград са 256, от които 168 жени. Регистрираните в ДБТ-Момчилград, отдел „Услуги по заетостта“ Момчилград безработни лица, самоопределящи се като роми са 19, от които 3 с начално, 2 с основно образование и 14 без образование. Всички те се информират за обявени свободни работни места и когато отговарят на критериите, се насочват към работодатели. Поради ниската квалификация лицата от ромски произход не могат да се насочат към предприемачество. Поради същата причина не могат да се реализират на пазара на труда, както и да си търсят работа без посредничеството на трудовите посредници. През 2017 г. 2 роми са обхванати в схема „Обучение и заетост на младите хора“ по ОП„РЧР“, 1 ром е обхванат по „Регионална програма за заетост 2017 г.“ и 10 роми са на ППТ /първичен пазар на труда/. Относно назначаването на лицата като квалифицирани чиновници се срещат трудности поради ниското ниво на образование.

На територията на ДБТ-Момчилград няма дискриминация в областта на трудовата заетост. Заетост беше създадена и от реализираните социални и инвестиционни проекти на Община Момчилград през 2015, 2016 и 2017 г.:

1. „Активиране и осигуряване на заетост на младежи до 29-годишна възраст в община Момчилград.“. Източник на финансиране: ОП „РЧР“ (2014 – 2020). Общ бюджет: 240 300,00 лв.;
2. Проект „Осигуряване на топъл обяд“. Източник на финансиране: Оперативна програма „Храни“. Общ бюджет: 316 910,66 лв.;
3. „Равен старт за децата на община Момчилград чрез подобряване на образованието и грижите в ранна детска възраст“. Източник на финансиране: ОП „НОИР“. Общ бюджет: 499 986,00 лв.;
4. "Подкрепа за независим живот". Източник на финансиране: ОП „РЧР“ (2014 -2020). Общ бюджет: 488 924,67 лв.

Приоритет V. Върховенство на закона и недискриминация

Обслужваната територия от РУ „Полиция“ – Момчилград и Инспектор „ДПС“ обхваща площ от 306 кв.км. и 17 716 души население, като 205 от тях са се самоопределили като роми. Към община Момчилград има изградени Районен съд, Районна прокуратура, РУ на МВР, Комисия за детето, 2 Мултидисциплинарни екипа за взаимодействие в случай на деца, жертва на насилие, МКБППМН, ОЗД към Д”СП”, ЦОП, Обществен съвет по наркотиците, Пробационна комисия и 8 УКПППУ.

Основна роля по превенция на правонарушенията играе Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни с екип от 5 обществени възпитатели. През 2017 г. са подадени 5 сигнала към комисията, образувани и разгледани 5 възпитателни дела, като 2 от тях са на ромчета /1 малолетно и 1 непълнолетно/. Възпитателните дела са за непристойно поведение. На територията на общината извършените нарушения не са с голяма обществена опасност.

През отчетния период в община Момчилград не са постъпили сигнали за случаи на дискриминация по етнически, полов и др. признаци.

Дейности по изпълнение на национални и общински планове и програми:

Година	Брой приложени програми за превенция и противодействие на детското асоциално поведение	Брой лица, обхванати от информационни кампании за предотвратяване на асоциалното поведение сред децата	Брой консултирани деца и семейства чрез МКБППМН

2015	1	1 350	36
2016	1	1 320	35
2017	1	1 300	37

Дейности по национална стратегия за борба с наркотиците /2014 – 2018 /:

1. В училищата съвместно с ОВ, УК периодично се правят проверки за тютюнопушене, употреба и продажба на алкохол и наркотични вещества в и около училищата.
2. Информационни кампании:
 - Изготвяне и разпространение по училищата на плакати „Наркотиците не решават проблеми“;
 - „Отвори очи“ на теми: „Трафик на хора“, „Толерантност и дискриминация“, „Играйте безопасно“, „Наркотиците“, „Пътна безопасност“ – проведени са около 50 лекции, като са обхванати ученици от всички възрасти.

През 2015, 2016 и 2017 год. в училищата на територията на общината се проведеха 20 срещи с Инспектор „ДПС“ с цел разясняване на правата и отговорностите им, произтичащи от българското законодателство.

Различните социално-педагогически структури: МКБППМН, ДПС, Отдел „Закрила на детето“, Отдел „Хуманитарни дейности“, организират съвместни проверки в заведенията за спазване на вечерния час и недопускане сервиране на алкохол на малолетни и непълнолетни, както и продажба на цигари.

Приоритет VI. Култура и медии

На територията на община Момчилград функционират 7 читалищни организации, чрез които се развиват просветни и културни дейности. В тях развиват активна дейност 7 колектива за художествено творчество. Към момента не са използвани пълноценно възможностите на читалищата за предоставяне на информация за населението и превръщането им в място за събиране на хора със сходни интереси.

В културния календар на община Момчилград и Програмата за дейността на читалищата всяка година се включват и празниците на етносите, живеещи на територията на общината. Осигуряват се средства от бюджета на общината, оказва се помощ при организиране на празниците Василица, Гергьовден /Едерлез, Хъдърлез/, Рамазан Байрам и Курбан Байрам, които протичат с участието на деца и ученици от училищата и самодейци от читалищата. В голяма част от тях това са деца и ученици с различен етнически произход.

Културната политика на община Момчилград винаги се опитва да задоволи разнообразни пристрастия и желания на населението от тематичен и жанров характер. Годишния културен календар се изготвя след широко допитване до обществеността, чрез анкети на сайта на общината, чрез провеждане на срещи с читалищни и културни дейци, след което се представя за обсъждане и гласуване на заседание на Общински съвет Момчилград и по този начин съветниците, имат възможност да направят последни корекции и допълнения.

В общината традиционно се честват празници като:

- Международен ден на майчиния език – 21 февруари;
- Майски дни на културата -18-24 май;
- „Вяра, традиция, здраве“ – посрещане на изгрева на връх Дамбалъ – в нощта на 5 срещу 6 май /Хъдърлез, Гергьовден/;
- Традиционен музикален фестивал „Нощта на Орфей“ - 23 юни;
- Традиционна международна среща „Момчилград винаги в сърцето ми“ – 23-28 юли.

Културно-историческото наследство и съвременния облик на различните изкуства на територията на общината се използва като изключителен потенциал за развитие на туристическия отрасъл и обслужващите го сектори.

Информационното осигуряване се извършва чрез сайта на общината и регионалните медии.

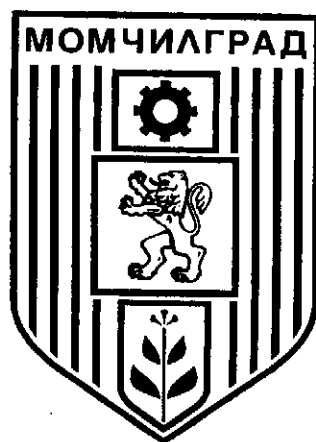
Изготвил:

Мюзейда Пашаллъ

Началник отдел, община Хуманитарни дейности

ОБЩИНА МОМЧИЛГРАД

**ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ
ЗА
ИНТЕГРАЦИЯ НА РОМИТЕ
/2018-2020/**

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Планът за действие на Община Момчилград в изпълнение на **Областната стратегия за интегриране на ромите** е разработен в съответствие с изискванията на **Националната стратегия на Република България за интегриране на ромите (2012-2020)**, приета от 41-то Народно събрание на Република България на 1 март 2012 г., обнародвана в ДВ, бр. 21 от 13.03.2012 г. и други нормативни актове, регламентиращи видовете услуги, децентрализацията при управлението и финансирането им.

Планът за действие отчита актуалното състояние на ромската общност в общината от социално-икономическа и демографска гледна точка. Определя и планира целите, задачите и дейностите в изпълнение на интеграционната политика на община Момчилград като елемент на общонационалната политика за повишаване на качеството на живот и за гарантиране на равните възможности на българските граждани.

Приоритетите в Общинския план за действие са дефинирани в съответствие с приоритетите заложи в Националната стратегия за интегриране на ромите (2012-2020), както следва:

- Образование;
- Здравеопазване;
- Жилищни условия;
- Заетост;
- Върховенство на закона и недискриминация;
- Култура и медии.

Съобразени са с **Общинския план за развитие (2014-2020)** и предвижданията на **Областната стратегия за интегриране на ромите (2012-2020)**, при отчитане на местната специфика и потенциала на община Момчилград.

Целта и предназначението на документа е да представи и обобщи нуждите, изведени на база на цялостен анализ на ситуацията и да планира дейности за интегриране на българските граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация на територията на община Момчилград.

Анализът е необходим, за да може планирането да отговори на реалните нужди на маргинализираните групи в общината и да съответства на реалните възможности, капацитет и ресурси – финансов и човешки на община Момчилград за осигуряване на необходимите мерки.

Проучването и планирането се осъществи с прякото участие на всички заинтересовани страни:

- Общинска администрация – служители от отдел „Хуманитарни дейности“, отдел „ГРАО“, отдел „Счетоводство, финанси и бюджет“, отдел „Устройство на територията и контрол“;
- Дирекция „Социално подпомагане“ – Момчилград;
- Дирекция „Бюро по труда“ – Момчилград;
- МКБППМН;
- ДПС към РУ на МВР – Момчилград;
- ЦОП;
- Представители на ромската общност.

Планът за действие е разработен от работен екип /ОБОЕ/, сформиран със Заповед № РД-19-150/18.04.2017 год. на Кмета на община Момчилград.

Настоящият документ се приема за период до **2020 г.** включително.

II. АКТУАЛНО СЪСТОЯНИЕ НА РОМСКАТА ОБЩНОСТ

Обща характеристика на общината

Община Момчилград е разположена в централната част на Кърджалийска област върху площ от 360 кв.км. Граничи с общините Кърджали, Джебел, Крумовград и Кирково. Общината е съставена от 49 селища, от които около 50% са с население под 250 души. По големи села са с. Груево (781 души), с. Звездел (515 души) и с. Соколино (539 души). Център на общината е град Момчилград с население 8 575 души. В общината има 39 кметства, като в 5 от тях живеят роми. Компактни маси с ромско население населяват районите на с. Сушево, мах. Полянец /кметство с. Груево – 100 души/, вилните зони на с. Багрянка – 100 души /кметство с. Чуково – 120 души/ и в град Момчилград - 80 души /ул. „Г. Бенковски” и началото на ул. „Гюмюрджинска” /под EVN/.

Демографска характеристика на населението

По данни на Националния регистър на населението към 15.03.2018 г. населението на община Момчилград е 17 716 души, което е с 1,09 % повече в сравнение с данните от преброяването към 01.02.2011 г. (16 263 души).

Етническият състав на населението според последното преброяване е 11% българи, 87,6 % турци и 1,4 % роми.

Възрастова структура

Възrastовата структура на населението в общината е благоприятна за демографското развитие, като населението към 15.03.2018 г. в трудоспособна възраст е 2 869 души, в трудоспособна възраст – 11 851 души, а в надтрудоспособна 2 996 души. Но тези цифри са условни. В действителност постоянно живеещите в общината са по-малко, делът на трудово активното население също е по-малък, тъй като немалка част от населението продължава да е регистрирано като жители на общината, но живее и работи извън региона.

Населението в общината съхранява наблюдаваните тенденции за страната - да мигрира към големите градове и към чужбина. В община Момчилград е налице вътрешна и външна миграция. Дължи се на високия процент скрита безработица. В повечето случаи миграцията е сезонна с цел получаване на доходи от работа в чужбина. В много случаи сезонната миграция се превръща в трайна.

Етническа структура

По отношение на етническия състав на община Момчилград, преброяването на населението през 2011 година показва следните характеристики:

- В община Момчилград преобладава население, което се самоопределя към турската етническа група – 87,6 %;
- Втора по големина по самоопределяне е българската етническа група – 11 % българи от общото население;
- Незначителен е процентът на жителите на общината, които се самоопределят към ромската етническа група – 1,4 % роми.

Таблица 1: Етническа структура към 01.02.2011 г. по данни на НСИ

Район	Етническа принадлежност					
	Българи	турци	роми	други	не са се самоопределили	неотговорили
Община Момчилград	1518	12049	205 (1,4%)	25	414	2052
Република България	5664624	588318	325343 (4,42%)	49304	53391	683590

Възрастовата структура на ромското население в общината изглежда по следния начин: От общо 205 самоопределили се в подтрудоспособна възраст са 95 души (46%), в трудоспособна възраст – 92 души (45%), а в надтрудоспособна 18 души (9%). По-голямата част от работоспособното население не работи /не притежава образование и квалификация/, а останалата малка част си изкарва прехраната в Република Гърция от сезонна селскостопанска работа.

Икономическо развитие на община Момчилград

Конкурентоспособността на общинската икономика е изключително ниска. През територията на общината преминава част от трансевропейския международен транспортен коридор № 9 Хелзинки – Димитровград – Александрополис. Неговото значение нараства с откриването на ГКПП „Маказа“. Поради малката пропускателна възможност пункта се оформя като един от най-натоварените пунктове с Гърция, който се използва предимно за преминаване на леки автомобили. Невъзможността да обслужва тежкотоварни автомобили и автобуси го прави по-скоро подходящ за неорганизиран туризъм, а не за засилване на икономическото развитие. В условията на преход, икономическа рецесия и безработица, основен поминък на населението от общината е земеделие, животновъдство, търговия и работа във вътрешността на страната и чужбина.

При първоначалния анализ на социо-демографската и икономическа картина на община Момчилград се очертават някои типични проблеми на лицата от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение:

- Ниска степен на образование;
- Неравностойна позиция на пазара на труда, съчетана с липса на трудови навици;
- Липса на мотивация за социална реализация;
- Трайна липса на собственост и доходи;
- Модел на живот, бит и култура;
- Многодетство;
- Незачитане на етични и правни норми.

III. ПРЕГЛЕД ПО ПРИОРИТЕТИ

Образование

По данни от последното преброяване в община Момчилград преобладава населението с основно образование – 5750, средно - 4912 и начално и незавършено начално – 2653 души. Значителен е и броят на непосещаващите училище – 666 души.

Таблица 2: Население над 7г. по населено място и степен на образование към 01.02.2011 г. по данни на НСИ

Населено място	Общо	Висше	Средно	Основно	Начално	Незавършено начално	Никога не посещавали училище	Деца (до 7 год. възраст, които още не посещават училище)
Община Момчилград	16263	1229	4912	5750	1630	1023	666	34

В община Момчилград има разработена **Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства (2006–2020)**. Целта на стратегията е да подпомогне процеса на равноправното интегриране на малцинствата в общината, да

осигури допълнителна образователна подкрепа на децата и учениците, чрез въвеждане на интеркултурното образование в практиката на училищата като основа за създаване на атмосфера на взаимно уважение, толерантност и разбирателство.

Образователната система в община Момчилград е оптимално структурирана.

Предучилищното образование за учебната 2017/2018 г. се осъществява в 6 детски градини (3 в града и 3 в селата), които се посещават от 367 деца. Разпределението е както следва:

Таблица 3: Детски градини в община Момчилград, групи и брой деца в тях по данни на отдел „Хуманитарни дейности“, община Момчилград

Детска градина	Брой групи	Общ брой деца
ДГ „Здравец“ – Момчилград	5	108
ДГ „Щастливо детство“ – Момчилград	5	102
ДГ „Зорница“ – Момчилград	4	81
ДГ „Слънце“ – с. Груево	2	29
ДГ „Щастливо детство“ – с. Звездел	2	25
ДГ „Пролет“ – с. Нановица	2	22
Общо	6	367

На територията на общината функционират 8 учебни заведения, от тях 5 основни училища, 1 средно, 1 професионална гимназия и 1 духовно училище.

По данни на отдел „Хуманитарни дейности“, дейност „Образование“ от Националната електронна информационна система за предучилищно и училищно образование (НЕИСПУО) децата и учениците, посещаващи детски и учебни заведения към 07.02.2018 г. са 1699. Разпределението е както следва:

Таблица 4: Деца, посещаващи учебни заведения по данни на отдел „Хуманитарни дейности“, община Момчилград

№	Детско или учебно заведение	Брой деца
I.	Деца в общински детски градини /общ брой/	367
1.	Деца в детски градини/без предучилищни форми	183
2.	Деца в предучилищни форми на образование	184
II.	Деца в общински и държавни училища /общ брой/	1332
4.	Деца в общински училища /1-4 клас/	483
5.	Деца в общински училища /5-7 клас/	367
6.	Деца в общински и държавни училища /8-12 клас/	482
III.	Деца в детски и учебни заведения /общ брой/	1699

По данни от преброяването от 2011 г. от общо 95 деца на възраст 0-19 години, определени като роми от родителите си, в детските и учебни заведения на територията на общината се възпитават и обучават около 70 от тях (3-19 години).

- **Основното образование** в общината се извършва в 5 училища, от които едно в града и четири в селата Звездел, Нановица, Равен и Груево.

- **Средното образование** е представено от два типа училища – едно средно училище (СУ), което е профилирано (софтуерни и хардуерни науки и езикови паралелки след 7 клас) и едно духовно училище. Двете училища са разположени в гр. Момчилград.

- **Професионалното образование** се извършва от Професионална гимназия по туризъм и хранително-вкусова промишленост в гр. Момчилград.

През учебната 2017/2018 г. в училищата в община Момчилград се обучават 1332 ученика, разпределени в 8 училища, както следва:

- ОУ „Д-р Петър Берон”, гр. Момчилград – 358 ученика;
- СУ „Н. Й. Вапцаров”, гр. Момчилград – 485 ученика;
- ДУ, гр. Момчилград – 140 ученика;
- ПГ по ТХВПТ, гр. Момчилград – 144 ученика;
- ОУ „Н. Й. Вапцаров”, с. Груево – 60 ученика;
- ОУ „Васил Левски”, с. Равен – 46 ученика;
- ОУ „Св. Св. Кирил и Методий”, с. Нановица – 43 ученика;
- ОУ „Н. Й. Вапцаров”, с. Звездел – 56 ученика.

На територията на община Момчилград има 6 **средищни** училища – всички основни училища и СУ „Н. Й. Вапцаров” в гр. Момчилград. Броят на пътуващите ученици до тях е 363 и за тях е организиран безплатен ученически превоз. Целодневната организация на учебния ден се осъществява в 30 групи по ПИГ, където са обхванати 628 деца.

Водят се разговори и ежедневна работа с родителите, но е необходима цялостна програма за работа с всички родители, особено на ромските деца за изграждане на положителни нагласи към необходимостта от образование на децата им.

За предучилищна подготовка и първи клас на задължително обучение тази година подлежаха, както следва:

- за **първи клас** – 120 деца - 100 % са обхванати;
- за **предучилищна подготовка** (6 г.) – 100 деца - 100 % са обхванати;
- за **подготвителни групи** (5 г.) – 90 деца - 99 % са обхванати.

На територията на община Момчилград не съществува проблем с обхвата на децата. Децата от ромски произход, които се обучават в начален етап на основно образование, посещават редовно училище и не допускат неизвинени отсъствия.

Това е така, защото им се предлагат безплатни услуги като транспорт, безплатна храна, безплатни учебници, целодневно обучение.

Усилията на педагогическите съветници, училищните психолози и експертите от ЦОП се насочват към децата и родителите на завършилите начално образование, за да не отпаднат от системата.

Извънкласни форми се осъществяват в училищата и в ЦПЛР-ОДК. Слабо е участието на децата от ромски произход в тези форми.

Таблица 5: Извънкласни форми в Община Момчилград за учебната 2017/2018 г. по данни на отдел „Хуманитарни дейности”, община Момчилград

Вид	Дейност	Брой ученици
група	2 вокални групи	28
група	2 групи за народни танци	27
школа	Народно пеене	9
група	2 групи приложни умения	31
група	Мажоретна група	13
група	Приложни изкуства	13
група	Живопис, графика, стъклопис	18
клуб	Приложна информатика и фотография	12
група	6 групи екология	99
клуб	Клуб на любознателните	23
клуб	Художествено слово и журналистика	16
7 групи в читалищата	2 фолклорни групи; 3 групи за народни танци; 1 група за състезателни танци	93

ОУ "В. Левски", с. Равен	Танцов състав	15
6 групи млад огнеборец	Противопожарни действия	20
2 спортни групи в тенис клуб „Родопи“	Тенис на маса	38
2 спортни групи във футболен клуб „Родопи-1935“	Футбол	40
2 спортни групи в клуб по борба „Родопи“	Борба	25
спортни групи по училищата	Футбол, волейбол, хандбал, баскетбол, шах и тенис на маса	120
		640

Образователното ниво на населението в община Момчилград е с подобна структура в сравнение с данните от преходното преброяване. Децата от ромски произход завършват основно образование и в повечето случаи не продължават обучението си след това. Недоброто владее на българския език при ромските деца води до значително изоставане с учебния материал. Проблем при ромите е бедността, безработицата, поради което те се затрудняват да пращат децата си на училище. Няма данни за завършили висше образование и колеж роми от община Момчилград. Има сериозна нужда от курсове за ограмотвяване на неграмотни или малограмотни възрастни роми. Необходимо е да се дава възможност за допълнителна квалификация по определени професии с цел намаляване на безработицата.

При първоначалния анализ на картината в сферата на образованието в община Момчилград се очертават някои проблеми на лицата от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение:

- Липса на мотивация на децата за посещаване на училище;
- Недобро владее на български език;
- Занижен родителски контрол;
- Неприемане на образованието като ценност;
- Недостатъчни доходи на семейството и бедност.

Основните идентифицирани нужди са:

- Включване на учениците в допълнителна подготовка по български език;
- Ангажиране на свободното време на учениците;
- Увеличаване на привлекателността на училището чрез извънкласни занимания;
- Работа със семейството за развиване на мотивация за образование.

Здравеопазване

В община Момчилград функционират две общински дружества, а именно: МБАЛ “Д-р Сергей Ростовцев” ЕООД с 59 легла и с 20 лекари и “Медицински център МГ” ЕООД за извънболнична помощ с 6 лекари. Регистрирани са 4 общопрактикуващи лекари, 3 от които работят в града и 1 в с. Равен. Записани при тях са около 300 роми. Броят на регистрираните деца роми е около 90.

Стоматолозите в района на общината са 9 и 80 медицински лица с полувисше медицинско образование или завършен медицински колеж със степен „специалист“.

МБАЛ “Д-р Сергей Ростовцев” ЕООД е с предмет на дейност: Диагностика и лечение, родилна помощ, рехабилитация, консултации и други дейности, разрешени от закона и функциониращи отделения, както следва:

- Вътрешно терапевтично;
- Неврологично;
- Детско;
- Акушеро – гинекологично.

Системата за здравно обслужване на населението в община Момчилград е сравнително добре организирана и в значителна степен обезпечена материално и кадрово.

Ученическото здравеопазване в общината (ДГ и училища) се осигурява от 8 здравни кабинета с 8 медицински специалисти.

Ромското население в общината все още няма добра здравна култура. Поради бедността на ромите в общината и липсата на постоянна работа, голяма част от тях са здравно неосигурени.

Като **проблеми** се извеждат липса на редовно извършване на имунизации, липса на регистрации на бременни жени в женски консултации и проследяване на бременността.

Таблица 6: Данни на Отдел „Закрила на детето“ към Дирекция „Социално подпомагане“

Раждания на майки под 18 г. възраст	2015 г.		2016 г.		2017 г.	
	Общо	в т.ч. роми	Общо	в т.ч. роми	Общо	в т.ч. роми
Община Момчилград	3	3	2	2	4	3

Често срещани са ражданията на недоносени бебета, които се отглеждат в ДМСГД – Кърджали. Поради недобрите жилищни условия при ромите и ниската здравна култура, често се оставят децата за временно отглеждане в ДМСГД.

Таблица 7: Данни на Отдел „Закрила на детето“ към Дирекция „Социално подпомагане“

Изоставени новородени в родилен дом	2015 г.		2016 г.		2017 г.	
	Общо	в т.ч. роми	Общо	в т.ч. роми	Общо	в т.ч. роми
Община Момчилград	1	0	0	0	0	0

Като заболяемост най – често се срещат респираторните заболявания.

Не се явяват на профилактични прегледи и са с ниска здравна култура.

Основните дейности, върху които ще продължим да работим в периода 2018-2020 година са:

- ✓ Повишаване на здравната култура на ромите;
- ✓ Провеждане на задължителни имунизации.

Жилищни условия

В Община Момчилград ромите представляват 1,4 % от населението в общината според данните от преброяването на населението през 2011 г. Няма обособени махали и квартали с предимно ромско население. Те живеят предимно в самостоятелни и собствени жилища или са настанени в общински сгради. В сравнение със селата - над 98% от жилищата в града са благоустроени и са захранени с електричество, вода и канализация, спрямо 72 % от жилищата в селата. Стандартът на селските жилища е значително по-нисък, предимно липсва канализация. Сградният фонд е сравнително стар, но има и по-нови сгради, закупени от предишни собственици. Ромите по селата населяват предимно село Седефче, махала Снегово, село Чуково, махала Багрянка в земеделски земи по &4.

Населението от ромски произход в повечето случаи живее в пренаселени жилища с 3 и повече лица в стая. Около 8% от тази група обитават жилища с изключително лоши материално-битови и санитарно-хигиенни условия. Начинът на живот на ромите е те да живеят в тясна семейна общност, което затруднява интеграцията.

Община Момчилград води активна общинска политика за осигуряване на по-добри условия на обитаване. В следващите години ще се акцентира на енергийната ефективност на жилищата и подобряване стандарта на живот на ромите и ромската общност, чрез използване на възобновяеми енергийни източници. В този смисъл ръководството на община Момчилград планира дългосрочна политика за насърчаване на новите тенденции и последователни мерки, които да доведат до желаната ефективност. Ще бъдат определени нови общински терени за построяване на жилища за многодетни и

социално слаби семейства. Ромите ще бъдат подпомогнати и в уреждане на собствеността и при узаконяване на незаконно построени сгради за обитаване. В тези райони ще бъдат актуализирани съществуващите подробни устройствени планове. Предвидени са проекти за реконструкция и изграждане на нова инженерна инфраструктура.

Заетост

Общото състояние на икономиката и темповете на икономически растеж на община Момчилград рефлектират върху равнището и динамиката на безработицата.

Таблица 8: Местно ниво на безработицата по данни на Д „Бюро по труда”- Момчилград

Година	На местно ниво	Средно ниво за страната
2015 г.	12,86 %	10,02 %
2016 г.	10,11 %	7,95 %
2017 г.	9,41 %	7,07 %

Съотношението между икономически активното население в Община Момчилград и регистрираните безработни **614**, от тях **19** роми представлява **9,41%** към 31.12.2017 г. **Приблизително 3,09 % са от ромски произход** /данните са от Дирекция „Бюро по труда”- Момчилград/.

Структурата на безработицата по професионален признак и образование в общината към 31.12.2017 г. сочи, че най-голяма е групата на безработните лица без или с по-ниско от основно образование – 352 лица, от тях 19 роми / данните са от Дирекция „Бюро по труда”- Момчилград/.

Нискоквалифицираните и нискообразованите безработни трудно намират реализация на пазара на труда, поради което след извършване на временна или сезонна работа отново се регистрират в Бюрата по труда. Тази част от населението се явява и най-рисковата група от гледна точка на намиране на работа, тъй като не са конкурентоспособни на пазара на труда.

Безработните от тази група са в голяма степен склонни да приемат работа без оглед на нейния вид и заплащане. Те са в неблагоприятно положение на пазара на труда и възможностите за заетост са силно ограничени, като се лимитират до заетост в дейности, изискващи ниско квалифициран и неквалифициран труд, участие в програми за субсидирана заетост и заетост в личното стопанство. Ниско квалифицираните работници формират висок дял на бедност сред местното население, ограничава достъпа на децата им до образование и здравеопазване.

Безработицата и ниските доходи при тази общност обуславя рискова група социално слаби лица и семейства, подпомагани с месечни социални помощи по ЗСПД и ППЗСП.

Таблица 9: Данни на отдел „Социална закрила” към Дирекция „Социално подпомагане”

Общо брой лица и /или семейства, получаващи месечни социални помощи	2015 г.		2016 г.		2017 г.	
	Общо	в т.ч. роми	Общо	в т.ч. роми	Общо	в т.ч. роми
Община Момчилград	57	18	46	14	39	13

Таблица 10: Данни на отдел „Социална закрила” към Дирекция „Социално подпомагане”

Брой самотни родители, отглеждащи дете/ деца получаващи месечни социални помощи	2015 г.		2016 г.		2017 г.	
	Общо	в т.ч. роми	Общо	в т.ч. роми	Общо	в т.ч. роми
Община Момчилград	9	8	6	5	4	4

Таблица 11: Данни на отдел „Социална закрила“ към Дирекция „Социално подпомагане“

Брой многодетни семейства, получаващи месечни социални помощи	2015 г.		2016 г.		2017 г.	
	Общо	в т.ч. роми	Общо	в т.ч. роми	Общо	в т.ч. роми
Община Момчилград	4	4	2	2	2	2

Акцент трябва да се постави върху подобряването на качествените характеристики, адаптивността и гъвкавостта на работната сила.

Основни изводи:

- Безработицата на местно ниво остава по висока в сравнение със средните стойности за страната;
- Наблюдава се тенденция за увеличаване дела на регистрираните трайно безработни лица;
- Висок е процентът на ниско образованите, което е сериозна пречка при осигуряването на работа;
- Липсва сериозна заинтересованост от страна на работодателите за наемане на безработни лица, регистрирани на трудовата борса.

Върховенство на закона и недискриминация

Обслужваната територия от Инспектор ДПС и РУ „Полиция“ – Момчилград обхваща площ от 306 кв.км. и 17 716 души население, като 205 от тях са се самоопределили като роми. Към община Момчилград има изградени Районен съд, Районна прокуратура, РУ на МВР, Комисия за детето, 2 Мултидисциплинарни екипа за взаимодействие в случаи на деца, жертва на насилие, МКБППМН, ОЗД към Д”СП”, ЦОП, Обществен съвет по наркотиците, Пробационна комисия, 8 УКПППУ.

Ниската степен на образование, консуматорски нагласи, бит и култура, невъзприемчивостта им към спазване на етични и правни норми, приети в обществото, дава своите негативни последици върху възпитанието на младото ромско поколение.

Установена практика при семействата от ромската общност, която продължава и понастоящем, е ромите да живеят на семейни начала без сключен законен граждански брак, което им носи някакви дивиденди. Относително трайно явление са и ранните ромски бракове /съвместно семейно съжителство/ с малолетни и непълнолетни ромски момичета. През 2017 година не са констатирани такива бракове на територията на общината. Почти всички ромски деца до 16 годишна възраст са обхванати от образователната система в училищата при община Момчилград. Въпреки това една малка част от тях не посещават редовно училище, бягат от час или напускат заниманията преди края на учебния ден, поради което получават законови санкции и отнемане на детски надбавки.

Основна роля по превенция на правонарушенията играе Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни с екип от 5 обществени възпитатели. През 2017 г. са образувани и разгледани 5 възпитателни дела, като 3 от тях са за малолетни и 2 са за непълнолетни деца. Разгледаните дела са за кражба, опит за блудство и физическо насилие между деца.

Добро взаимодействие има между инспектор „ДПС“ и полицейските органи с институциите по превенция на детската престъпност – Районна прокуратура, Районен съд, МКБППМН, Отдел „Закрила на детето“ към Д „СП“, УКПППУ, ЦОП и ръководствата на училищата на територията на Община Момчилград.

Култура и медии

Читалището като традиционно културно просветно средище, е другата институция, която също може да осъществява дейности, свързани с повишаване образователното и квалификационното ниво на населението На територията на община Момчилград

функционират 7 читалищни организации, чрез които се развиват просветни и културни дейности:

- НЧ „Нов живот”, град Момчилград;
- НЧ „Единство”, с. Груево;
- НЧ „Алеко Константинов”, с. Звездел;
- НЧ „Н. Й. Вапцаров”, с. Нановица;
- НЧ „Христо Смирненски”, с. Равен;
- НЧ „Христо Смирненски 1952” с. Неофит Бозвелиево;
- НЧ „Ястреб” с. Соколино.

В горепосочените читалища развиват активна дейност 7 колектива за художествено творчество. Към момента не са използвани пълноценно възможностите на читалищата за предоставяне на информация за населението и превръщането им в място за събиране на хора със сходни интереси. Културната политика на общинска администрация винаги се опитва да задоволи разнообразни пристрастия и желания на населението от тематичен и жанров характер. Годишния културен календар редовно се представя за обсъждане и гласуване на заседанието на Общински съвет Момчилград и по този начин съветниците, избрани от населението, винаги имат възможност да направят корекции и допълнения в културната програма на общината.

В общината традиционно се честват празници като:

- Международен ден на майчиния език – 21 февруари;
- Майски дни на културата -18-24 май;
- „Вяра, традиция, здраве” – посрещане на изгрева на връх Дамбалъ – в нощта на 5 срещу 6 май /Хъдърлез, Гергьовден/
- Традиционен музикален фестивал „Нощта на Орфей” - 23 юни;
- Традиционна международна среща „Момчилград винаги в сърцето ми” – 23 юли – 28 юли.

Културно-историческото наследство и съвременния облик на различните изкуства на територията на общината се използват като изключителен потенциал за развитие на туристическия отрасъл и обслужващите го сектори.

За съжаление поради голямата разпръснатост и познатата на всички капсулация на ромската общност в направление култура не е правена целенасочена програма и необходимите анализи за приобщаването на ромите към културния живот в общината.

Информационното осигуряване се извършва чрез сайта на общината и регионалните медии.

Спортна инфраструктура

Заниманието със спорт е добра основа за интеграция и изграждане на толерантност към различните. В община Момчилград съществуват добри спортни традиции.

В град Момчилград се намира стадион “Хасан Семерджи”, плувен басейн и спортна зала. Под патронажа на общината се организират и провеждат ежегодни спортни състезания и прояви. Много добрата спортна база, отлично подготвените специалисти, традициите в спорта /тенис на маса, футбол/ са условия за развитието на спорта в община Момчилград. Към момента с успехи се отличават спортовете тенис на маса и футбол. В община Момчилград са лицензирани два спортни клуба - ФК "Родопи-1935" и СКТМ "Родопи". ФК "Родопи-1935" - Момчилград участва в „А” ОФГ-мъже на територията на област Кърджали.

**ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ НА ОБЩИНА МОМЧИЛГРАД
ЗА
ИНТЕГРАЦИЯ НА РОМИТЕ
(2018 – 2020)**

ПРИОРИТЕТ I: ОБРАЗОВАНИЕ
ПРИОРИТЕТ II: ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ
ПРИОРИТЕТ III: ЖИЛИЩНИ УСЛОВИЯ
ПРИОРИТЕТ IV: ЗАЕТОСТ
ПРИОРИТЕТ V: ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА И НЕДИСКРИМИНАЦИЯ
ПРИОРИТЕТ VI: КУЛТУРА И МЕДИИ

ПРИОРИТЕТ I: ОБРАЗОВАНИЕ

Цели	Задачи	Дейности	Отговорна институция	Времени период	Финансиране		
					Средства	Източник	Изпълнение
1. Гарантиране на равен достъп до качествено образование	1.1. Засилване на мотивацията за включване в образователния процес	1.1.1. Подържане на картотека на подлежащите деца за подготвителни групи в ДГ и I-ви клас	Отдел „Хуманитарни дейности”, община Момчилград; Директори на училища	постоянен	Не са необходими		Брой привлечени деца; Брой проведени срещи
		1.1.2. Прилагане на прозрачна и улесняваща родителите система за записване и достъп на деца в ДГ и училища	Отдел „Хуманитарни дейности”, община Момчилград; Директори на ДГ и училища	постоянен	Не са необходими		Брой обхванати деца в ДГ и училища
	1.2. Работа в общността	1.2.1. Беседа с родителите за необходимостта от образование	Отдел „Хуманитарни дейности”, община Момчилград; Директори на училища; ЦОП	постоянен	Не са необходими		Брой проведени срещи; Брой присъствали родители

План за действие на община Момчилград за интеграция на ромите /2018 – 2020/

		1.3.2. Въвеждане на дейности за интеркултурно образование	МОН; община Момчилград; Директори на училища	постоянен		Общински бюджет; Европейски програми и проекти	Брой дейности; Брой проекти
2. Гарантиране на достъпа до подкрепа за личностно развитие в зависимост от индивидуалните потребности на децата и учениците	2.1. Организиране на процеса на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие	1.1.1. Създаване на екипи за подкрепа за личностно развитие в ДГ и училища	Директори на училища и ДГ	постоянен	Не са необходими		Брой създадени екипи за подкрепа
3. Социална и трудова реализация на учениците от ромски произход	3.1. Подобряване на условията за равен достъп до образование и трудова реализация	3.1.1. Организиране на дейности по кариерно консултиране и ориентиране на учениците при избора на професия	МОН; Община Момчилград; Директори на училища; Бюро по труда	постоянен	Не са необходими		Брой заложени часове в ЧК; Брой проведени лекции
		3.1.2. Дейности насочени към съхраняване и развиване на културната идентичност	Община; Училища; Местната общност	постоянен	2000 лв.	Общински бюджет; Европейски програми и проекти	Брой дейности; Брой проекти

План за действие на община Момчилград за интеграция на ромите /2018 – 2020/

	3.2. Засилване на мотивацията за включване в образователния процес	3.2.1. Дейности насочени към опознаване на културното многообразие чрез съвместно провеждане на традиционни празници на различни етноси с активното участие на родителите	Община; Училища; Училищни настоятелства; ЦОП; Местната общност	постоянен	2000 лв.	Общински бюджет; Бюджет на ЦОП; Европейски програми и проекти	Брой подготвени програми с участие на етносите
4. Интегриране и адаптиране на децата и учениците от ромски произход в детски и училищни заведения	4.1. Създаване на условия за равнопоставеност и адаптация на ромските деца и ученици в новата образователна среда	4.1.1. Осигуряване на безплатни познавателни книжки за 5 и 6 г. деца в ДГ и учебници и учебни помагала от I до VII клас в училищата	МОН; община Момчилград; Директори на училища и ДГ	постоянен		МОН; Общински бюджет	Брой деца с осигурени безплатни познавателни книжки; Брой ученици с осигурени безплатни учебници и помагала
		4.1.2. Създаване на условия за запознаване с ромската култура	община Момчилград; Директори на училища; Общността	постоянен		Общински бюджет; Европейски програми и проекти	
	4.2. Формиране на интеркултурна компететност на директори, учители и др. педагогически специалисти	4.2.1. Обучение на педагогически кадри, работещи в мултикултурна среда	МОН; община Момчилград; Директори на училища	постоянен		Общински бюджет; Европейски програми и проекти	Брой обучени педагогически кадри

План за действие на община Момчилград за интеграция на ромите /2018 – 2020/

5. Обучение в дух на толерантност чрез съхраняване и развиване на културната идентичност на деца и ученици от ромски произход	5.1. Прилагане на система от стимули и мерки за въвеждане на интеркултурно образование във всички етапи на предучилищното и училищно образование	5.1.1. Включване на знания за културата на етническите малцинства в образователния процес	МОН; община Момчилград; Директори на училища	постоянен	Не са необходими	Общински бюджет; Европейски програми и проекти	
	5.2. Въвеждане и развиване на форми на интеркултурно образование, насочено към запазване на културната идентичност на ромите	5.2.1. Включване на ромите в клубове по интереси, в групи по СИП в областта на културата, фолклора и традициите на различните етноси	МОН; община Момчилград; Директори на училища	постоянен		Европейски проекти и програми;	Брой клубове по интереси; Брой групи по СИП
6. Прилагане на разнообразни форми и програми за работа с деца с трудности и дефицити в обучението и отпаднали от училище с цел тяхната реинтеграция	6.1. Подобряване на училищната среда. Сътрудничество между педагогическия състав и учениците от общността	6.1.1. Предоставяне на продължаващо обучение за лица навършили 16 години	МОН; община Момчилград; Директори на училища	постоянен		Общински бюджет; Европейски програми и проекти	Брой обучени лица над 16 години
	6.2. Застъпване на разнообразни форми и програми за работа с деца с трудности и дефицити в обучението	6.2.1. Организиране на форми за индивидуално обучение, подпомагащо отделните ученици да преодолеят свързани с ученето специфични трудности	МОН; община Момчилград; Директори на училища; ЦОП	постоянен		Общински бюджет; Бюджет на ЦОП; Европейски програми и проекти	Брой деца на индивидуално обучение

План за действие на община Момчилград за интеграция на ромите /2018 – 2020/

	6.3. Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст	6.2.2. Дейности на екипите за обхват	МОН; РУО; Община; Директори на училища и ДГ; Д „СП“; РУ на МВР; Кметове на населени места с концентрация на ромско население	постоянен		Национални програми на МОН; Общински бюджет	Брой обходени адреси; Брой реинтегрирани деца
7. Приобщаване и приемане на родителите роми към образователния процес и засилване на участието им в училищния живот	7.1. Засилване на сътрудничеството с училището и създаване на партньорства между ДГ, училища и родители	7.1.1. Участие на родители на деца и ученици от ромски произход в училищни настоятелства или обществени съвети	община Момчилград; Училища и ДГ	постоянен	Не са необходими		Брой създадени партньорства
		7.1.2. Съвместни дейности между родителите на ромските деца и останалите родители	община Момчилград; Директори на училища и ДГ	постоянен	Не са необходими		Брой общи мероприятия
		7.1.3. Изготвяне на програма за работа с родители в детски градини и училищата	МОН; община Момчилград; Директори на училища и ДГ	постоянен	Не са необходими		Брой детски градини и училища с изготвени програми
8. Усъвършенстване на образователните условия на педагогическите специалисти за качествено образование и за взаимодействие в	8.1. Създаване на условия за равнопоставеност и адаптация на ромските деца и ученици в новата образователна среда	8.1.1. Въвеждане на форми на взаимодействие и дейности в детските градини и училищата за изграждане на положителни	МОН; община Момчилград; Директори на училища и ДГ; Местната общност; ЦОП	постоянен		Общински бюджет; Европейски програми и проекти; Бюджет на ЦОП	

План за действие на община Момчилград за интеграция на ромите /2018 – 2020/

мултиетническа образователна среда		нагласи към образователната интеграция на ромските деца					
9. Превенция на отпадане от училище и ограмотяване на неграмотни и малограмотни възрастни роми	9.1. Осигуряване на условия за пълен обхват и ранна адаптация в системата на училищно образование	9.1.1. Установяване на основни фактори водещи до непостъпване и преждевременно отпадане от училище	община Момчилград; Директори на училища; ЦОП	постоянен	Не са необходими		
		9.1.2. Подобряване на достъпа до образование и намаляване броя на необхванатите и ранно напуснали деца и ученици	МОН; община Момчилград; Директори на училища; ЦОП	постоянен		Общински бюджет; Европейски програми и проекти; Бюджет на ЦОП	
	9.2. Включване на възрастни роми във форми на продължаващо обучение	9.2.1. Курсове за ограмотяване на възрастни роми	МОН; община Момчилград; Директори на училища	постоянен		Общински бюджет; Европейски програми и проекти	Брой привлечени възрастни роми

ПРИОРИТЕТ II: ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

Цели	Задачи	Дейности	Отговорни институции	Времеви период	Финансирание		
					Средства	Източник	Индикатори
1. Ограничаване на рисковите бременности	1.1. Ранна регистрация на бременните, наблюдение по време	1.1.1. Съдействие на личния лекар за обхващане на бременните до	Община Момчилград; Лични лекари	постоянен	Не са необходими		Брой регистрирани бременни

План за действие на община Момчилград за интеграция на ромите /2018 – 2020/

	на бременността и своевременна хоспитализация на родилките	четвъртия месец на бременността с регистрация, консултации с лекар- специалист по акушерство и гинекология и своевременно постъпване в лечебно заведение за болнична помощ за раждане					
		1.1.2. Предоставяне на контрацептивни средства на желаещи лица, принадлежащи към групата на лица с ниски доходи	Община Момчилград; Лични лекари; Кметове на населени места с концентрирано ромско население	постоянен	100 лв.	Общински бюджет	Брой раздадени контрацептивни средства
2. Подобряване на здравната помощ за новородените и децата в предучилищна възраст	2.1. Своевременно регистриране на новородените и децата при личен лекар	2.1.1 Издирване на деца без личен лекар и разясняване пред родителите им важността за регистрирането им. Проследяване на имунизациите им	Община Момчилград; Лични лекари; Дирекция „Социално подпомагане“; Кметове на населени места с концентрирано ромско население; ЦОП	постоянен	Не са необходими		Брой обхванати деца и извършени задължителни имунизации
	2.2. Повишаване на обхвата с имунизации по Националния имунизационен календар на новородените и	2.2.1. Провеждане беседи и разговори с младите майки за значението на имунизациите и мотивирането им за редовното им	Община Момчилград; Лични лекари; Дирекция „Социално подпомагане“; Кметове на	постоянен	Не са необходими		Брой обхванати деца и извършени задължителни имунизации

План за действие на община Момчилград за интеграция на ромите /2018 – 2020/

	децата до 7-годишна възраст	прилагане, съгласно Националния имунизационен календар	населени места с концентрирано ромско население; ЦОП				
3. Повишаване на здравната култура на ромите	3.1. Работа в общността	3.1.1. Провеждане на информационни кампании	Община Момчилград; Лекари; ЦОП	постоянен	Не са необходими		Брой проведени кампании

ПРИОРИТЕТ III: ЖИЛИЩНИ УСЛОВИЯ

Цели	Задачи	Дейности	Отговорна институция	Времени период	Финансиране		
					Средства	Източник	Индикатори
1. Изграждане на нова техническа и социална инфраструктура	1.1. Подобряване на жилищните условия на ромското население	1.1.1. Нови ВиК инсталация и канализация	Община Момчилград	постоянен		Съфинансирани от общински бюджет; Европейски програми и фондове	Нова инфраструктура
		1.1.2. Пътна инфраструктура	Община Момчилград	постоянен		Съфинансирани от общински бюджет; Европейски програми и фондове	Нова инфраструктура

План за действие на община Момчилград за интеграция на ромите /2018 – 2020/

		1.1.3. Решаване проблемите със собственост върху земята	Община Момчилград	постоянен	Не са необходими		Брой узаконени ромски жилища
		1.1.4. Приемане и реализиране на общински жилищни програми за социално слаби ромски семейства	Община Момчилград	постоянен	Не са необходими		Брой ромски семейства обхванати от общинските социални програми
		1.1.5. Подобряване на жизнената среда, чрез мероприятия свързани с организиране на доброволни зелени отряди	Община Момчилград; Частни инвеститори	постоянен	Не са необходими		Брой семейства вкл. в разделно сметосъбиране; Площ на премахнати нерегламентирани сметища; Брой ангажирани в подобряване на жизнената среда лица
2. Увеличаване на енергийната ефективност на жилищата	2.1. Подобряване на условията на живот на ромското население	1. Даване на възможност за кандидатстване в общински и европейски програми за енергийна ефективност (еднофамилни соларни термостанции, топлоизолации др.)	Община Момчилград	постоянен	Не са необходими		Брой ромски семейства обхванати от общинските социални програми

ПРИОРИТЕТ IV: ЗАЕТОСТ

Цели	Задачи	Деятности	Отговорна институция	Времени период	Финансиране		
					Средства	Източник	Индикатори
1. Осигуряване на достъп на ромите до пазара на труда и до различни инструменти и инициативи за самостоятелна заетост	1.1. Повишаване на пригодността за заетост и квалификацията на безработни роми	1.1.1. Осигуряване заетост на ромите, търсещи работа: национални и европейски програми и мерки за заетост	Дирекция "БТ" Момчилград; Частни инвеститори	постоянен		Европейски програми и проекти	Брой лица с осигурена заетост
		1.1.2. Създаване на условия за запазване на заетост на работещите	Община Момчилград; Дирекция "БТ" Момчилград; Частни инвеститори	постоянен		Европейски програми и проекти	Брой лица с осигурена продължителна заетост
		1.1.3. Включване на местното население при реализацията на инфраструктурни проекти, благоустрояване и озеленяване	МТСП; АЗ;МОМН; Община Момчилград; Дирекция "БТ"; Частни инвеститори	постоянен	Не са необходими		Брой включени лица и наети лица

ПРИОРИТЕТ V: ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА И НЕДИСКРИМИНАЦИЯ

Цели	Задачи	Дейности	Отговорна институция	Времени период	Финансиране		
					Средства	Източник	Индикатори
1. Подобряване на ефективността на работа на полицейски служители в мултиетническа среда при спазване на стандартите по правата на човека	1.1. Повишаване на квалификацията за ефективна дейност на полицейски служители в мултиетническа среда	1.1.1. Запознаване и разясняване на Наредбата за поддържане и опазване на обществения ред сред ромското население по райони	Община Момчилград; РУ на МВР; Кметове на населени места с компактно ромско население	постоянен	Не са необходими		Брой полицейски служители обучени да работят в мултиетническа среда; Брой беседи в райони с ромско население
		1.1.2. Превантивна работа на полицията с обществеността, планиране работни срещи срещу ранните женитби в районите с ромско население	Община Момчилград; РУ на МВР; Отдел "ЗД" – Дирекция „СП“; ЦОП	постоянен	Не са необходими		Брой работни срещи и лица участвали в тях; Конкретни резултати
		1.1.3. Спазване върховенството на Закона и недискриминация чрез обучение на деца от ромски произход в училищата по Програмата „Работа на	Община Момчилград; РУ на МВР; Инспектор „ДПС“; ОУ"Д-р Петър Берон"; СУ „Н.Й.Вапцаров“; ПГТХВП; ДУ;	постоянен	Не са необходими		Брой обучени лица; Брой проведени обучения

План за действие на община Момчилград за интеграция на ромите /2018 – 2020/

		полицията в училище”	МОН				
2. Повишаване на ефективността на работата на Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни с деца от ромски произход	2.1. Повишаване ефективността на работата на МКБППМН чрез обезпечаване на мярката по чл.13 от ЗБППМН – „Полагане на общественополезен труд в полза на обществото”	2.1.1. Оторизиране със Заповед на Кмета на служители за налагане на санкции по чл.15,ал.1, т.3 от ЗБППМН на виновните родители	Община Момчилград; МКБППМН	постоянен	Не са необходими		Брой наложени мерки
		2.1.2. Реализиране на мярката „Полагане на общественополезен труд в полза на обществото” на провинилите се деца по чл.13, ал.1, т. 10 от ЗБППМН	Община Момчилград; МКБППМН	постоянен	Не са необходими		Брой наложени мерки
3. Спазване върховенството на закона и недискриминация	3.1. Обхващане в училище на всички подлежащи деца от ромски произход на задължително обучение до навършване на 16 год. и контрол за редовно посещение на учебни занятия	3.1.1. Издирване и установяване на всички подлежащи на задължително обучение ромски деца по списъци на ГРАО и записването им в училище	Община Момчилград; Отдел „Хуманитарни дейности”; Отдел ”ЗД” – Дирекция „СП”	постоянен	500 лв.	Община Момчилград	Брой обхванати деца

План за действие на община Момчилград за интеграция на ромите /2018 – 2020/

		2.1.2. Контрол за редовно посещение на учебни занятия от ромските деца и предложения за налагане на санкции по компетентност	Община Момчилград; Инспектор „ДПС“; Отдел ”ЗД” – Дирекция „СП”	постоянен	Не са необходими		Брой проверки; Брой констатиран нарушения; Брой предложени санкции
	3.2. Обучение на членовете на ОБОЕ и представители на местните институции по превенция на детската престъпност	3.2.1. Обучение по изпълнение на «полагане на родителски грижи»-чл.182, «продаване на деца»(за женитба)-чл.178 и «ранни женитби»-чл.191 от НК	Община Момчилград	постоянен	300 лв.	Община Момчилград	Брой обучени членове; Брой обхванати служители

ПРИОРИТЕТ VI: КУЛТУРА И МЕДИИ

Цели	Задачи	Дейности	Отговорна институция	Времеви период	Финансиране		
					Средства	Източник	Индикатори
1. Издирване на таланти деца от ромски произход за участие в колективи за художествено творчество	1.1. Привличане на таланти деца към културния живот на общината	1.1.1. Постоянни срещи на ръководителите на художествените колективи в началото на творческия сезон с класните ръководители на паралелки с ромски деца	Директори на училища; Председатели на настоятелствата на читалищата;	постоянен	Не са необходими		Брой привлечени деца; Брой проведени срещи

План за действие на община Момчилград за интеграция на ромите /2018 – 2020/

2. Възпитание в любов и привързаност към родния край	2.1. Запознаване с културни и исторически обекти на територията на областта	1.1.2. Организиране на екскурзии и излети до забележителни обекти	Община Момчилград; Училищни настоятелства;	постоянен	800 лв.	Община Момчилград; Бюджети на училищата	Брой посетени обекти; Брой обхванати деца
3. Разчупване на предразсъдъци, възпитание в толерантност и уважение към различните култури и обичаи	3.1. Популяризиране сред населението в общината на празничните обичаи и културни традиции на ромската общност	1.1.3. Отразяване в средства за масова информация, в сайта на общината и в местната кабелна телевизия на празнични прояви, свързани с ромските традиции	Община Момчилград; РУ на МВР; Инспектор „ДПС“; ОУ”Д-р Петър Берон“; СУ „Н.Й.Вапцаров“; ПГТХВП; ДУ; МОН;	постоянен	300 лв.	Община Момчилград	Брой публикации

IV. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

Изграждането на ефективно сътрудничество и партньорство между местните институции, представителите на малцинствената общност, нестопанските организации и лидери е гаранция за реализирането на стратегията за интеграция на малцинствата.

- В края на периода на плана за действие се стремим да постигнем:
- ❖ Повишено качество на образование на учениците в уязвимо социално-икономическо положение, които се самоотпределят като роми, както и за ученици в сходна ситуация;
 - ❖ Обхващане на всички подкешапи на задължително обучение и ДТ;
 - ❖ Повишена посещаемост на учебни занятия от учениците;
 - ❖ Намалена неграмотност сред младите хора;
 - ❖ Съхранена идентичност на малцинствените общности;
 - ❖ Устойчивост на процеса на интеграция;
 - ❖ Повишена здравна и екологична култура на учениците и младите хора в районите с компактно ромско население;
 - ❖ Подобен достъп на етническите малцинства до здравни услуги и намалена заболяемост;
 - ❖ Своевременна хоспитализация на родилките в лечебно заведение;
 - ❖ Намаливане на ранните раждания и родствениите бракове;
 - ❖ Увеличаване на имунизиранияте;
 - ❖ Намалена безработицата сред малцинствата;
 - ❖ Подобриване на жилищните условия на целевата група;
 - ❖ Изградени нови жилища, зелени площи, спортни и детски площадки;
 - ❖ Подобрено състоянието на техническата инфраструктура в кварталите;
 - ❖ Увеличаване на ролята на малцинствените представителства при контрола на противопожарните и аварийни мерки, противообществентите и противозаконни прояви в районите с компактно ромско население;
 - ❖ Повишена осведоменост на целевите групи за ролята на ЕС и по-специално за популяризиране на добри практики и примери от реализирани проекти в областта на интеграцията на ромите.
 - ❖ Включване на целевите групи при изпълнение на дейностите по ННД.

V. МОНИТОРИНГ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

Със Заповед № РД-19-150/18.04.2017 год. на Кмета на община Момчилград е формиран Общински оперативен екип /ОБОЕ/, който координира процеса по планирането и изпълнението на общинския план за действие.

Оценката на изпълнението на плана за действие се осъществява от Общински съвет за сътрудничество по етнически и интеграционни въпроси /ОССЕИВ/ чрез мониторинг и прилагане на различни форми за наблюдение и оценка.

Целта на мониторинга е чрез систематично събиране и анализиране на информация, да следи за постигането на измерими резултати от дейностите по изпълнението на мерките по плановия документ, както и активно да включи заинтересованите страни в осъществяването на оценката и наблюдението:

- Напредъкът по изпълнението на заложените дейности по приоритетите на плана се отчита ежегодно в административен мониторингов доклад от ОБОЕ;
- ОССЕИВ координира и обобщава получената информация в доклада;
- Докладът се представя пред ОССЕИВ в срок до 1 февруари;
- Докладът се приема от Общински съвет.

VI. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Важен фактор за изпълнението на общинския план за действие е сътрудничеството на всички пряко ангажирани институции на местно ниво с представители на малцинствената общност, нестопанските организации и лидери, както и НПО.

Ръководството на община Момчилград не прави политика с малцинствата, а провежда политиката на самите малцинства. Първостепенна цел на тази политика е защитата на малцинствата и тяхната интеграция в гражданското общество и на тази основа - утвърждаване на добри междуетнически отношения, като необходимо условие за просперитета на общината.

Осигуряването на активното участие на ромите е от ключово значение. Като участници не само във формирането и реализацията на политиките за интеграция на ромите, но и във всички други политики, те допринасят за развитието на обществото. Последното е съществено за гарантиране на диалог на активното включване на всички лица от ромски произход в обществения живот, в общинските и европейски програми с общата цел да се създаде обединяване усилията на всички етноси на територията на община Момчилград за увеличаване на просперитета и икономическото благоденствие на хората от общината.

Настоящият план за действие на община Момчилград за интеграция на ромите (2018-2020) е приет с Решение №..... от Протокол №...../.....2018 г. на Общински съвет – Момчилград и ще действа до края на 2020 година. Планът за действие е отворен документ и подлежи на актуализация и допълнение.